



Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
 Editură Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Epopeea VITEAZULUI MIHAI- eroul neamului nostru (13)

Ing. Angela FAINA

„Nu-mi las nimănui țara și neamul, nici mort !

Actul de bravură cavaleriească a lui Mihai Voievod în fruntea oștirii.

De acum încolo, numele pe care l-a câștigat în bătălia de la Călugăreni și care îi va rămâne lui Mihai-Vodă pentru totdeauna în istorie, va fi MIHAI VITEAZUL

Momentul decisiv al luptei este prezentat de cronicarul Baltazar Walter, contemporan cu evenimentele: „Era nevoie neapărat în clipa aceea de o acțiune eroică de ispravă măreață care să cutremure inimile păgânilor și să le înalțe pe ale creștinilor. Atunci mărinimosul Io Mihai, invocând ocrotirea salvatoare a Mântuitorului, a smuls o secure sau suliță ostășească și pătrunzând el însuși în șirurile sălbatice ale dușmanilor străpunge pe un stegar al armatei, taie în bucăți cu sabia o altă căpetenie și luptând bărbătește se întoarce nevătămat. În acest timp, comandantul de oaste Király Albert, adunând pe rând pe ai săi, slobozește două tunuri în mijlocul celei mai dese grupări a dușmanului, deschizând o mare spărtură pe care ienicerii se străduiesc în zadar să o împlinescă cu focurile lor de pușcă, pentru că de îndată două sute de unguri și tot atâția pedestrași cazaci, cu comandantul lor Cocea, năvălind cu furie, strică rândurile, aștern la pământ și taie oștile turcilor, pe când din spate și din coastă îi lovește cu bărbăție domnul cu ai săi, făcându-se așa mare învălmășeală, încât până în seară au fost redobândite cele 11 tunuri și, în fugă, erau mânați spre tabără ca vitele. În această învălmășeală ce seamănă a fugă, Sinan-Pașa în partea din față a taberei cade de pe podul râului Neajlov, pierde doi dinți și se rostogolește fericit, scăpând cu viață”(www.istorie-pe-scurt.ro)

Chiar după mulți ani de la desfășurarea lor, aceste mărețe fapte de vitejie impresionează profund.

Iată cum prezintă George Topârceanu faptele de la Călugăreni ale Marelui Voievod valah, în poezia „Mihai Viteazul și turcii”:



Barda, mânăuită fulgerător de brațul eroic al lui Mihai Viteazul, la Călugăreni
 - replică rasfoiesc.com

Și zicând acestea, ia o bardă-n mână,
 lute strânge-n juru-i armia română
 Și cu ea de-a valma, făr' să zăbovească,
 Sfarmă și respinge armia turcească.
 Chiar și Sinan-Pașa, plin de umilinți,
 A căzut în apă și-a pierdut doi dinți.
 Iar Mihai Viteazul, după două ceasuri,
 Naltă-o mănăstire și trei parastasuri !

În această fază a luptei, turcii pierd și steagul profetului, o pierdere inestimabilă pentru ei, steag pe care-l considerau sfânt. Românii, electricizați de această izbândă, îi urmăresc pe turci, îi risipesc și-i zdrobesc. În acele momente, Mihai alerga peste tot în tabăra turcească căutându-l pe Sinan, ca să se răzbune. Nu-l găsește, el era în mocirlă, aproape mort. Îl vede însă pe Hassan Pașa, pe care-l strigă, chemându-l la confruntarea directă. Aproape să-l ajungă cu paloșul, îi lansează o provocare de luptă

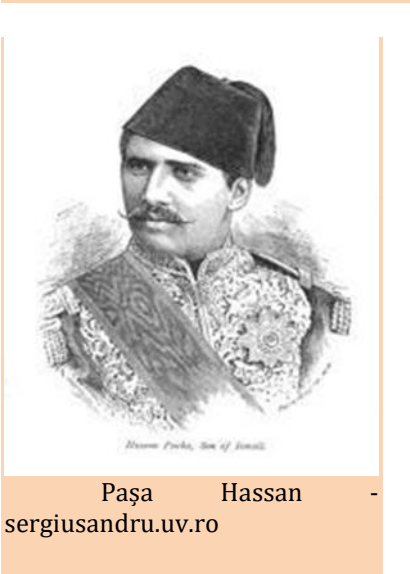
cavalerească, piept la piept, însă acesta o luă la goană în pădure, mâncând pământul îngrozit, de atâta spaimă și disperare.

2



Nicolae Grigorescu-ulei pe pânză: "Bătălia de la Călugăreni" - commons.wikimedia.org

Dacă pictorii Nicolae Grigorescu și Theodor Aman descriu bătălia cu ajutorul penelului, George Coșbuc, la rândul său, pune în versuri curajul uimitor și mărețele fapte ale lui Mihai. El ne-a lăsat o superbă și expresivă poezie închinată Marelui Mhai-Voievod Viteazul, referitoare la strălucita victorie de la Călugăreni.



Pașa Hassan
sergiusandru.uv.ro

Pașa Hassan
de George Coșbuc

Pe Vodă-l zărește călare trecând
Prin șiruri cu fulgeru-n mână
În lături s-azvârle oștirea păgână,
Căci Vodă o-mparte, cărare făcând,
Și-n urmă-i se-ndeașă, cu vuiet curgând,
Oștirea română.

Cu tropote roibii de spaimă pe mal
Rup frânele-n zbugium și saltă;
Turcimea-nvrăjbită se rupe de-olaltă
Și cade-n mocirlă un val după val,
Iar fulgerul Sinan, izbit de pe cal,
Se-nchină prin baltă.

.....

Dar iată-l ! E Vodă, ghiaurul Mihai
Aleargă năvală nebună,
Împrăștie singur pe câți îi adună,
Cutreieră câmpul, tăind de pe cai.
El vine spre pașă: e groază și vai,
Că vine furtună.

„Stai, pașă, o vorbă de-aproape să-ți spun
Că nu te-am găsit nicăierea !”
Dar pașa-și pierduse și capul și firea !
Cu frâul pe coamă el fuge nebun,
Că-n gheară de fiară și-n gură de tun,
Mai dulce-i pieirea.
Sălbatecul Vodă e-n zale și-n fier
Și zalele-i zuruie crunte,

Gigantică poart-o cupolă pe frunte,
Și vorba-i e tunet, răsuflatul ger,
Iar barda din stânga-i ajunge la cer,
Și vodă-i un munte.

„-Stai pașă ! Să piară azi unul din noi !”
Dar pașa mai tare zorește:

Cu scările-n coapse fugaru-și lovește
Și gâtul i-l bate cu pumnii-amândoi;
Cu ochii de sânge, cu barba-i vâlvoi,
El zboară șoimește.

Turbanul îi cade, și-l lasă căzut;
Își rupe cu mâna veșmântul
Că-n largile-i haine se-mpiedică vântul,
Și lui i se pare că-n loc e ținut;
Aleargă de groaza pieirii bătut,
Mănâncă pământul.

Și-n ceasul acela Hassan a jurat
Să zacă de spaimă o lună,
Văzut-au și beii că fuga e bună
Și bietului pașă dreptate i-au dat,
Căci Vodă ghiaurul, în toți a băgat,
O groază nebună.
(Fire de tort, 1892)



Mihai-Vodă, urmărindu-l pe Hassan Pașa - *Desen de Apcar Baltazar* - Imagine preluată de pe ro.wikipedia.org



„Izgonirea turcilor-Bătălia de la Călugăreni” - Pictură de Theodor Aman. enciclopediaromaniei.ro

Poezia scoate în evidență demnitatea și spiritul de sacrificiu de care dă dovadă Domnul valah. Aceste calități l-au ridicat în ochii tuturor, ca erou al neamului. Mihai Viteazul impresionează prin măreția trupului, asprimea vorbei, cutezanța faptei, însușiri de care nu mulți conducători de oști au dat dovadă de-a lungul timpului. În contrast cu faptele lui Mihai, pașa Hassan, văzând moartea cu ochii groazei, desfigurat de spaimă, alege în mod laș, fuga. Sunt recuperate tunurile, fiind uciși multe mii de combatanți turci (unii istorici îi apreciază la 7.000). Lăsarea nopții a oprit măcelărirea completă a osmanlâilor. Bătălia de la Călugăreni a durat o zi întregă și a constat într-o serie atacuri și cotraatacuri. După unsprezece ceasuri de bătălie, românii s-au întors triumfători în tabăra lor, încărcăți cu prăzi bogate. Pe

lângă tunurile lor pe care le-au redobândit de la turci, au capturat și alte 15 de-ale lor, mulți cai și mai multe steaguri, între care steagul cel verde și sfânt al profetului lor, Mahomed, țesut cu fir de aur. Pe câmpul bătăliei și prin mlaștină, zăceau nenumărați turci. Râuri de sânge inundau câmpia, iar apele Neajlovului se înroșiseră. De partea osmanlâilor, șapte sangeaci și trei pașale au murit în luptă și unul rănit. Caraman Pașa, a fost ucis chiar de barda ridicată de însuși Mihai. Știrile confirmă că au fost uciși mulți și dintre oștenii lui Mihai. Oricum, și mai mulți, erau turcii.

Victoria de la Călugăreni a avut un larg răsunet european, pentru că în armata sa, pe lângă români, luptau și transilvăneni, greci, bulgari, sârbi, albanezi, cazaci, el devenind, de fapt, conducătorul întregii lumi balcanice ce dorea să scape de asuprirea otomană. Se spune că la bătălie a participat și o tânără, Maria din Butoieni, care cu o spadă ușoară, cu un scut tare și îmbrăcată ostășește, a făcut fapte de vitejie, luptând bărbătește. Mihai a fost impresionat de curajul ei, iar după victorie, a felicitat-o, iar ca răsplată, a scos din buzunarul său mulți galbeni, darul său de apreciere, pentru ca ea să-și cumpere o moșie și să-și construiască o casă la ea în sat. Seara, s-a alcătuit bilanțul bătăliei. Situația în tabăra creștinilor era următoarea: „Numărul celor care în această seară dumnezeiască se plimbă în grădina îngerilor și au trecut în oștile lor, era de aproximativ 2700. O parte, aprox.2000, au fost acoperiți de mantia gloriei iar 1.000 sunt răniți; 5.000 sunt victorioși, gata să mânuiască armele cu izbândă. Din soldații lui Albert Király, 700 de luptători s-au cununat cu veșnicia și s-au înrolat în oștile cerești, iar 400 sunt răniți. S-a constatat o mare pierdere în cai.”- dr. istorie Marin Cristian-„Voievodul valah”-2014

Cronicarul turc Ibrahim Pecevi, scrie referitor la ceea ce s-a întâmplat la Călugăreni: „Din voia lui Allah, oastea islamică a fost cuprinsă de o mare spaimă, încât nu putea să opună nici o împotrivire.” Prin atacul de la Călugăreni, Mihai reușise să-și atingă obiectivele: a provocat pierderi importante dușmanului, l-a demoralizat și a întârziat înaintarea turcilor, spre Târgoviște și București, câștigând timpul necesar pentru refacerea și concentrarea forțelor antiotomane într-un loc prielnic. Turcii erau încă mult prea mulți, iar întăririle lor se aflau pe drum. Spionii lui Mihai îl avertizaseră deja de iminența sosirii lor. Deci Mihai trebuia să se retragă, neavând încotro, lăsând liber invaziei otomane în Valahia. Într-un consiliu de război, Mihai-Vodă a hotărât să-și dirijeze oștirea către munți, unde aștepta ajutoare din Transilvania și Moldova.



Mihail Lapaty - cunoastelumea.ro

Retragerea s-a executat noaptea, aplicându-se o stratagemă care a ținut sub tensiune tot timpul armata otomană. O cronică otomană a consemnat că românii au „aprins focuri și au mânat cu steagurile o cireadă de bivoli cu țipete și zgomote” și de asemenea au provocat explozii. Dimineață, când marele vizir a vrut să reia atacul, a văzut că armata română se retrăsese. După ce a ajuns la Târgoviște, la Curtea Domnească de unde a luat toate lucrurile de valoare, armata lui Mihai s-a oprit în tabăra de la Stoenești, de lângă pasul Rucăr-Bran, unde a ocupat o poziție avantajoasă de apărare.

Abilitatea militară, strategia inteligentă și tactica de luptă a lui Mihai, au dat roade, el reușind cu armata sa mică dar vitează, să o învingă pe cea a turcilor, imensă, în comparație cu cea a românilor. Celebra victorie de la Călugăreni din 13/23 august 1595 a fost una deosebit de strălucită și aproape incredibilă datorită dificultăților de a învinge numeroasa și bine dotata armată condusă de Sinan Pașa. Această victorie, spune Nicolae Bălcescu, este „briliantul cel mai strălucit al cununei gloriei române.” Disprețul lui Sinan pașa a fost răzbunat categoric. Prin puternica sa opoziție, Domnul Mihai a răzbunat toate umilințele suferite de țara sa, făcând să tremure Stambulul. Mihai este omul potrivit la ocul potrivit.

Victoria lui Mihai a fost elogiată cu mult entuziasm de toată Europa.

„Mihai era eroul, era idolul lor, era viața și fericirea lor, era rumânul care făcea cât toți rumânii. Sub comanda lui, rumânii cu armele în mână dezvoltară o putere destoinică de a supune pe vrăjmași, destoinică de a trage admirarea și lauda celorlalte nații, vrednică de numele și sângele ce-l purtau în vinele lor. Acestea erau vremile cele eroice ale rumânilor.”-Aaron Florian- „Idee repede despre istoria Prințipatului Țării Rumânești” -1837.

De acum înainte, după acest fulminant succes, după o așa mare bravură de un curaj neobișnuit și după o așa victorioasă bătălie, Mihai-Vodă va fi numit pe vecie, MIHAI VITEAZUL !

- **Va urma**